

VÝVOJ POVRCHOVÝCH ÚPRAV DOMU ČP. 32 V ČESKÉM KRUMLOVĚ

JIRÍ BLOCH

Významný a mezi ostatními domy ve městě mimořádně rozlehlý objekt¹⁾ byl do své současné podoby sjednocen velkou pozdně gotickou přestavbou, po které následovaly renesanční a barokní úpravy. Kromě zbytků těchto stavebních fází, patrných díky rozpadu povrchových vrstev na průčelích, se až do nedávné opravy a úpravy domu uplatňovala na průčelích zejména výrazná fáze pozdně barokní, resp. klasicistní, s festony zvonečkových či kvítkových motivů u oken, provedených podobně jako na několika dalších objektech v Českém Krumlově pomocí vkládaných speciálně vypalovaných keramických prefabrikátů.

V souvislosti s doplňujícím stavebně historickým průzkumem J. Škabradý, který měl navázat na poznatky ze starších průzkumů J. Muka a L. Lancinger²⁾, jsme provedli sondáže povrchových vrstev v interiérech i na vnějšku stavby. Výsledky tohoto průzkumu přinesly zajímavá, místy překvapivá zjištění (zejména pozůstatky povrchových úprav stavební fáze starší než zmíněná velká pozdně gotická přestavba) a umožnily následující souhrnnou představu o vývoji utváření domu.

Sondáží vnitřních nátěrů a omítek nebyly zjištěny významnější nálezy. Lze předpokládat, že během poválečných úprav objektu na turistickou ubytovnu zde byly ponechány kompaktní omítkové vrstvy (velký rozsah dochovaných středověkých a renesančních omítek), ale téměř kompletně byly odstraněny nátěry. Pouze v jedné místnosti byl restaurátory prezentován malý výsek rokokové výmalby a neúplně dochované malované renesanční erby.

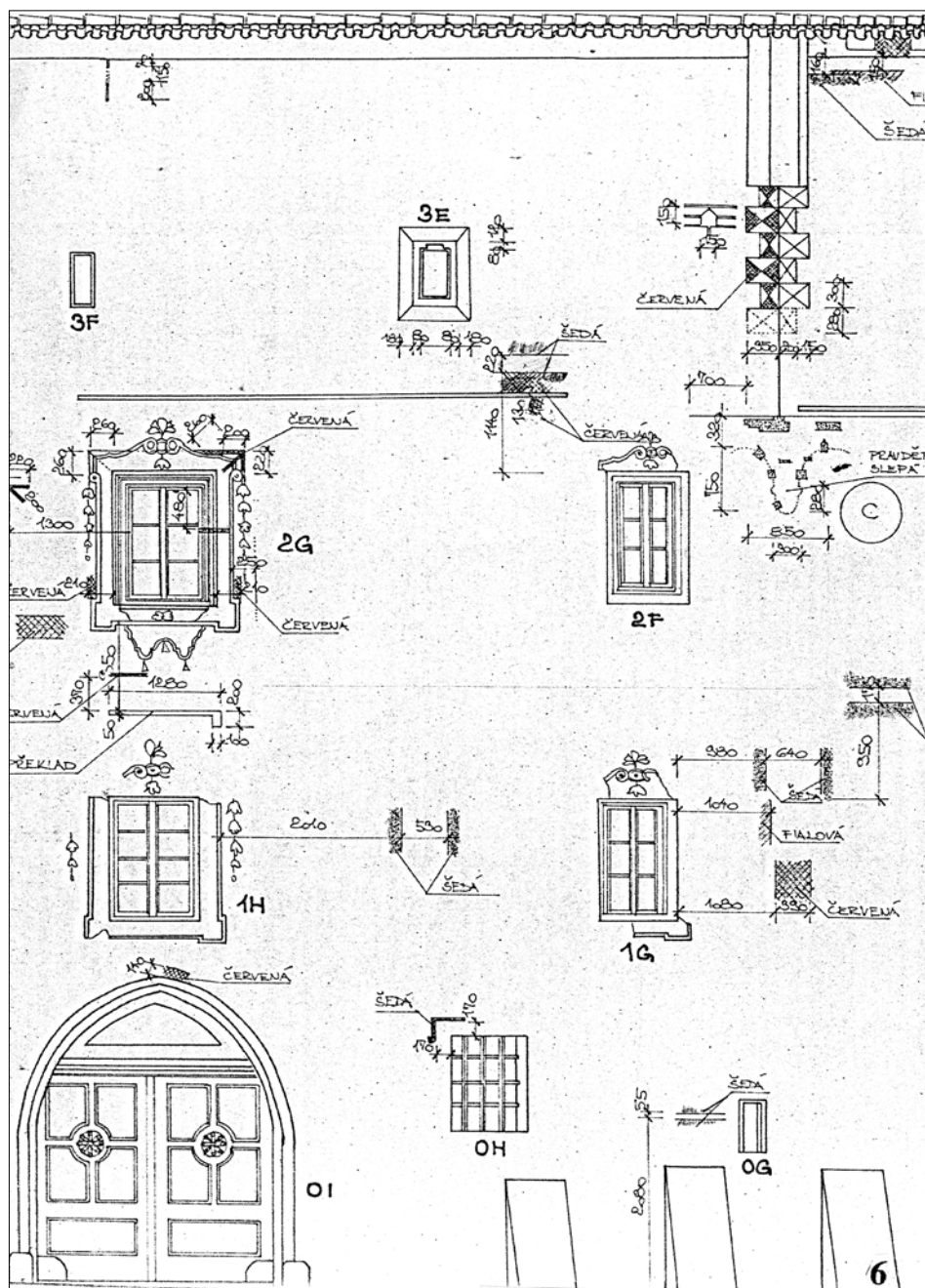
Průzkumové práce a restaurování dřívě odhalené a doplňované sgrafitové výzdoby na exponovaném a známějším jižním průčelí (obr. 2) prováděl restaurátor a nejsou předmětem toho-

to sdělení. Následující informace se týkají bohatých náleзовých situací na vnějším západním a severním průčelí, kde probíhaly poslední úpravy omítek, skřívající a chránící starší vrstvy ještě v meziválečném období. Průzkum byl prováděn z lešení před opravou fasády a nálezy se zakreslovaly do zaměření průčelí, které provedlo SÚRPMO Praha v roce 1967.

Pro prezentaci souhrnu poznatků o vývoji povrchových úprav bylo zvoleno oblé severozápadní nároží domu (obr. 3, nálezová situace na obr. 1), přičemž interpretaci jednotlivých fází zachycující obr. 4, 12, 13, 15 a 17.

Vrcholný středověk

Nejstarší - gotická - stavební fáze domu se na průčelí vyznačuje zdívkou provedeným převážně z lomového kamene.

Obr. 1: Český Krumlov, dům čp. 32, výsek severního průčelí (měřická dokumentace SÚRPMO z roku 1967, zakreslení nálezu Arnošt Janke, 1997).

Podle umístění fragmentů povrchové výzdoby dosahoval gotický dům v těchto místech překvapivě až do úrovně dnešního 2. patra.

Výtvarné řešení: Bylo zjištěno pouze fragmentárně, omítková vrstva základní plochy hrubá, okenní omítkové rámy

hlazené. Barevné řešení - základní plocha zřejmě bez nátěru, okenní pasparty opatřeny bílým nátěrem, rámovány černými linkami včetně diagonál (obr. 5). Nárožní bosáž tvořily blíže neurčené iluzivní kvádry opatřené bílým a černým nátěrem s dělicími bílými linkami (obr. 6).

Při souhrnném zhodnocení této výmalby s nálezy ze staršího období středověku na průčelí dalších měšťanských domů v Českém Krumlově, např. Horní čp. 157,³⁾ Dlouhá čp. 97 - 98,⁴⁾ Masná čp. 128⁵⁾ lze předpokládat, že se v tomto období výzdoba průčelí domů omezovala na rámování otvorů i nároží především černými linkami, a to často i na hrubé omítkové ploše bez další úpravy.

Pozdní středověk (obr. 4)

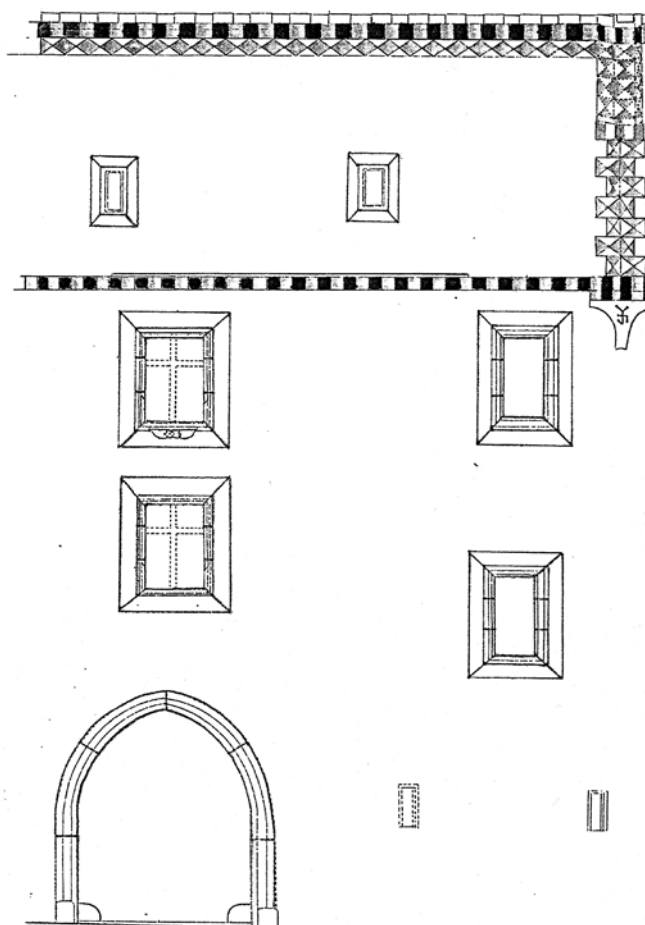
Někdy na přelomu 15. a 16. století nebo o něco později proběhla velká pozdně gotická přestavba domu, při níž byl dům ukončen atikovými štíty z cihelného zdiva, ukončenými motivem cimbuří s nárožními baštíčkami. V souvislosti s úpravami

Obr. 2: Český Krumlov, dům čp. 32, jižní průčelí v r. 1996 před opravou fasády (všechny fotografie autor).

Obr. 3: Český Krumlov, dům čp. 32, severní průčelí v r. 1997 před opravou fasád.

Obr. 4: Český Krumlov, dům čp. 32, návrh rekonstrukce pozdně středověkého barevného členění, základní plocha - bílá, dekorativní členění - červené, černé.

Obr. 5: Český Krumlov, dům čp. 32, severní průčelí, nález středověké okení pasparty, rámované černou linkou.

Obr. 6: Český Krumlov, dům čp. 32, západní průčelí, středověká nárožní bosáž rámovaná bílými linkami, částečně dochovaná pod nárožní baštíčkou.

vnitřních prostor včetně přepatrování byla do nových otvorů vsazena kamenná ostění, z nichž se alespoň části dochovaly dodnes.

Výtvarné řešení: Hrubá základní plocha (i když s hladším povrchem než starší vývojová etapa) byla rozčleněna plochami kletovaných omítek s bohatou dekorativní výzdobou. Pod cimbuřím probíhal barevný vlys z obdélníků a kosočtverců (obr. 7). Nároží byla členěna malovanou bosáží prostrádaných délek (obr. 8). Tuto výzdobu lze předpokládat i u nárožních baštíček, zde však zachycena nebyla. Atiku od nižší části průčelí opět oděloval malovaný vlys z černých a červených obdélníků, členěný bílými linkami, u nichž byl na iluzivním nárožním pilíři proveden i autorský symbol typu kamenické značky (obr. 9). Stejně členění nárožních bosází prostrádaných délek bylo zachyceno v Českém Krumlově na objektu Široká čp. 80,⁶⁾ analogické např. na objektech Latrán čp. 2,⁷⁾ náměstí Svornosti čp. 3.⁸⁾ Obdobné malované vlysy lze nalézt opět

na objektu Široká čp. 80, na 4. nádvoří českokrumlovského hradu a zámku a dále na římsách rožmberských kostelů, např. v Trhových Svinech,⁹⁾ Rožmberku (zde jsou jednotlivá pole přizdobena i drobnými dekorativními motivy), Zátoni (červeno-žlutá pole), Horní Stropnici (červeno-bílá po-

Obr. 7: Český Krumlov, dům čp. 32, severní průčelí - atika, vlys kosočtverců po restaurátorském zásahu.

Obr. 8: Český Krumlov, dům čp. 32, severozápadní nároží, malované pozdně středověké nároží prostrádaných dělek po restaurátorském zásahu.

le) a v kostele sv. Floriána v Kaplici (malovaný podřímsový vlys zde tvoří nejen obdélníky, ale také trojúhelníky a motiv meandru, to vše v prostrádané červené, černé a bílé barevnosti.¹⁰⁾

Okenní otvory byly zvýrazněny rámy z červených linek s diagonálami v rozích (obr. 10). Složitější výzdoba byla zachycena nad okenními otvory v 1. patře při jihozápadním nároží. Tvoří ji síť diagonálně se křížících červených linek,¹¹⁾ doprovázející vystupující paspartu, z jejíhož rohu vybíhal motiv kříže, zvýrazněný červenou linkou (obr. 11). Rustikální analogií byl malovaný křížek nad oknem, zachycený přímo na hrubé středověké omítkové vrstvě průčelí objektu Pivovarská čp. 26 v Českém Krumlově.

Rámování otvorů červenými linkami lze zřejmě považovat za nejběžnější zdobnou techniku měšťanských průčelí v období pozdního středověku a počátku renesance. V Českém Krumlově byla zachycena na celé řadě domů a u některých objektů také již dříve analyticky prezentována. Na zkoumaném objektu čp. 32 je také zajímavé zachycení červené linky, přetínající příčně kamenné ostění. Je tím doložena existence nátěru na kamenném prvku od samého počátku. Na severním průčelí se dochovala i kamenná ostění oken s bohatší profilací s dvojnásobným vyžlabením a s výběžky, signalizujícími někdejší existenci kamenných dělicích křížů. V dolní třetině ostění byl zjištěn ostrý cípovitý výběh, ukončující okosení. Součástí těchto oken byly zřejmě od počátku kované háky pro vnější okenice.¹²⁾

Renesance

Úprava patrně ze 60. let 16. století se uplatnila pouze sgrafitovou dekorativní a figurální výzdobou na jižním prů-

Obr. 9: Český Krumlov, dům čp. 32, severozápadní nároží, pozdně středověký iluzivní nárožní pilír s neznámým znakem po restaurátorském zásahu, nad ním zrestaurovaný úsek malovaného vlysu pod atikou.

Obr. 10: Český Krumlov, dům čp. 32, severní průčelí, pozdně středověké rámování okenního otvoru ve 2. patře červenou linkou, později přetřené červenou šambránou renesanční barevnosti.

Obr. 11: Český Krumlov, dům čp. 32, západní průčelí, nález pozdně středověkého omítkového křížku, rámovaného červenou linkou nad oknem 1. patra.

čelí. Zde zjištěnou sgrafitovou výzdobu lze zřejmě označit za jedinou původní historickou dvouvrstevnou omítkovou technologii (tj. sgrafito v pravém slova smyslu) v českokrumlovském měšťanském prostředí kromě historizujících řešení z konce 19. a počátku 20. století. Probarvená spodní šedá omítková vrstva byla na jižním průčelí přetažena velice

tenkou štukovou vrstvou. Ostatní původní sgrafitové omítky zdejších měšťanských domů jsou jednovrstvé s proškrábaným svrchním vápenným nátěrem.

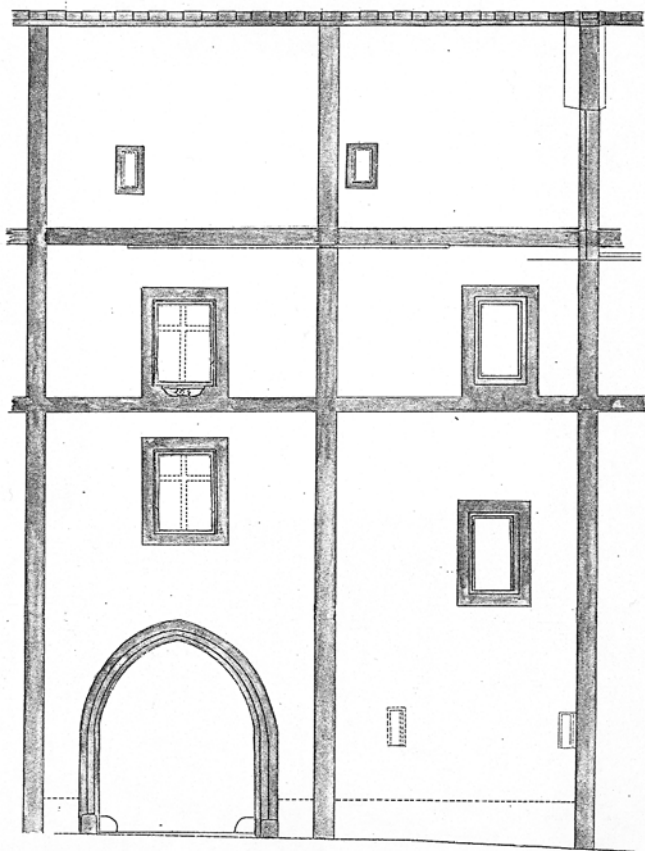
I na jižním průčelí ale byla pod narušenou dvouvrstevnou renesanční omítkou patrná iluzivní bosáž pozdně středověké fáze.

Pozdní renesance (obr. 12)

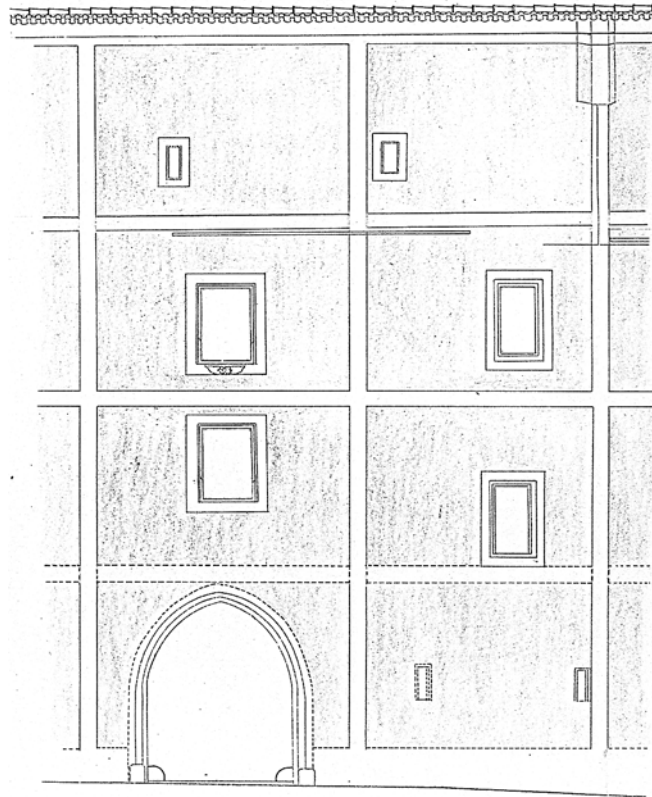
Stavební úpravy: V souvislosti se změnami v interiérech byly upraveny některé okenní otvory, včetně zrušení kamených ostění.

Výtvarné řešení: Všechna průčelí (včetně jižního) byla přetažena bílým nátěrem základní plochy s iluzivním červeným rozvrhem lizen (popř. pilastrů) a kordonových říms (hlavice ani patky zachyceny nebyly). Pro časové zařazení této úpravy byla využita provázanost zaklenu-

tí patrové místnosti v jihozápadním nároží bohatou dekorativní hřebínkovou klenbou s realizací bílo-červené barevnosti (na základě sondáže zdiva a omítek). Sondáží byl zachycen barevný přechod pod cimbuřím atiky, několik úseků vertikálního a horizontálního členění průčelí,

Obr. 12: Český Krumlov, dům čp. 32, návrh rekonstrukce pozdně renesančního barevného členění, základní plocha - bílá, iluzivní plastické prvky - červené.

Obr. 13: Český Krumlov, dům čp. 32, návrh rekonstrukce barokního barevného členění, základní plocha - fialová, iluzivní plastické prvky - bílé.

okenní otvory byly rámovány šambránami i na kamenných prvcích. Dochoval se také fragment rámování hrotitého portálu. Podle zjištěného průběžného úseku nárožní lizeny lze předpokládat, že nad přízemím kordonová římsa neprobíhala.

Baroko (obr. 13)

Stavební úpravy: Zjištěna korekce minimálně jednoho okenního otvoru, bylo zrušeno cimbuří atiky.

Výtvarné řešení: Průčelí byla opatřena fialově-bílým lizenovým rozvrhem s fialovou základní plochou a bílými dělicími pásy. Ačkoliv se tato barevná kombinace neuvádí ve výčtu tradičních barokních fasádních kombinací, zřejmě se jednalo o běžnou místní zvyklost. Stejně barevné barokní členění bylo zachyceno např. na objektech Radniční čp. 26,¹³⁾ náměstí Svornosti čp. 2, Horní čp. 157.¹⁴⁾ Na zkoumaném objektu byla fialově-bílá barevnost zmapována v poměrně malém rozsahu na základě zachycení iluzivní korunní římsy, šambrány šterbinového otvoru atiky, šambrány okenního otvoru ve 2. patře a nárožní vertikální lizeny, takže interpretace je do určité míry hypotetická. Jako inspirační vzor lze ale také použít vedutu Českého Krumlova G. A. Hörnera z roku 1743, kde lizenový rozvrh a časové zařazení by mohly odpovídat právě tomuto barevnému členění.

Klasicismus (obr. 15)

Stavební úpravy: Po dlouhé přestávce došlo teprve v tomto období k výraznější úpravě interiéru a okenních otvorů v průčelí. Podle podkladů z archivní složky stavebně historických průzkumů¹⁵⁾ klasicistní přestavba proběhla mezi lety 1775 - 1796.

Výtvarné řešení: Kromě šterbinových otvorů byly všechny ostatní okenní otvory opatřeny rámujič štukovou a terakotovou plastickou výzdobou (i na jižním průčelí) s šedo-bílým barevným rozvrhem. Sondáží byly zachyceny iluzivní korunní římsa, úseky dvou iluzivních kordonových říms, sedm iluzivních vertikálních lizen, přecházejících i do plochy atiky, barevné odlišení plastického rámování okenních otvorů od základní plochy. Barevné odlišení rámování šterbinových oken zachyceno nebylo. Na rozdíl od starších barevností bylo v daleko větším rozsahu zmapováno barevné členění v parteru. Doplněním z několika nálezových míst byl zjištěn přechod z přízemní pásové bosáže do úrovně 1. patra, byla zjištěna výška pásové bosáže. Zajímavý je nález ohraničení přízemního klasicistního otvoru šedou linkou, čímž je řešen tradiční problém rámování přízemních otvorů v pásu přízemní pásové bosáže. Nebylo zachyceno rámování hrotitého portálu a horní úroveň soklu (z praktického hlediska je také problematická bílá barevnost soklu).

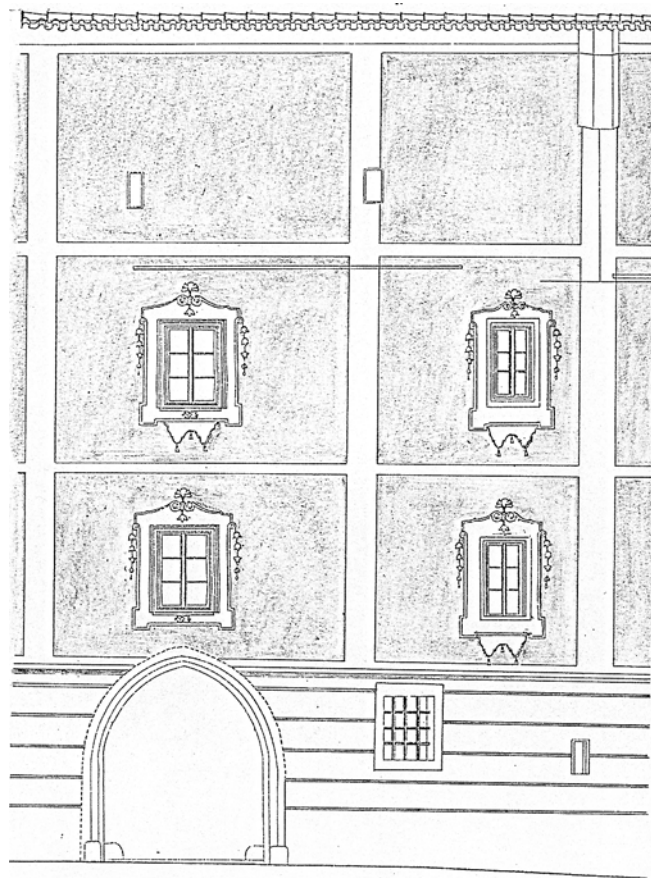
Toto klasicistní řešení je typické pro úpravu česko-krumlovských fasád na konci 18. a přelomu 19. století, při-

Obr. 14: Český Krumlov, dům čp. 32, severní průčelí, terakotový zvoněk jako součást původního květinového festonu klasicistní výzdoby objektu.

čemž literatura uvádí inspirační zdroje tohoto plastického členění do oblasti Vídně.¹⁶⁾ V jiných českých městech bližší analogii neznáme.

Základním zdobným prvkem je zde plastické rámování okna. Stuhový rám s uchy s jednou, popř. dvěma čabakami

Obr. 15: Český Krumlov, dům čp. 32, návrh rekonstrukce klasicistního barevného členění, základní plocha - šedá, iluzivní plastické prvky - bílé.

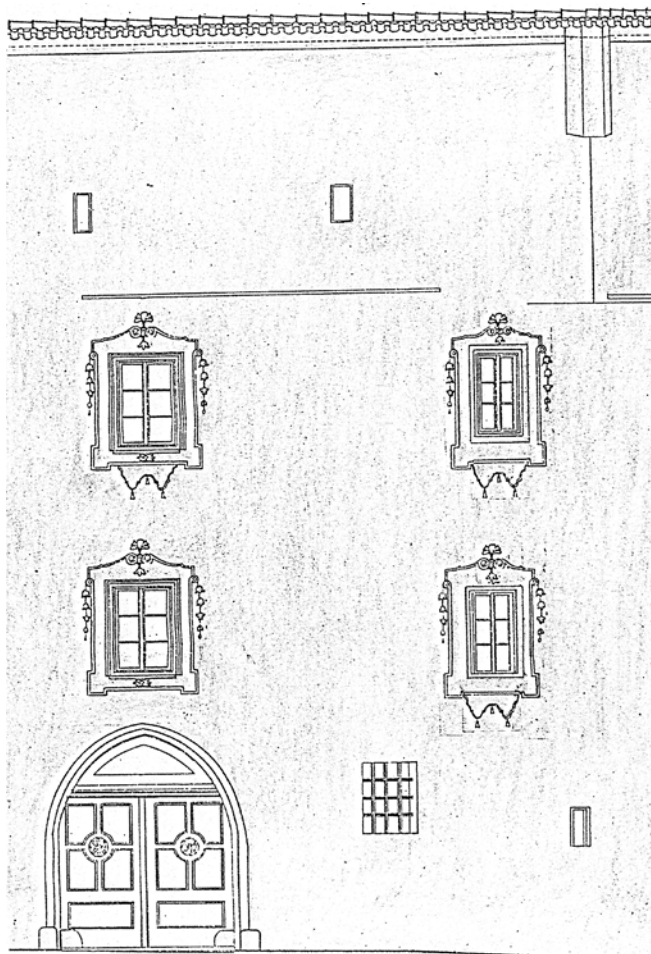
Obr. 16: Český Krumlov, dům Plešivec čp. 271, analogická klasicistní výzdoba objektu v Dlouhé čp. 32 po prezentaci šedo-bílé barevnosti.

v parapetním poli je doplněn o terakotové ozdoby: palmetu, volutky, květinové festony (propojené štukovými pásky), štrápece. Všechny terakotové ozdoby byly od počátku opakovaně natírány v barevnosti plastických prvků (obr. 14, 16).

V 19. století byl takto vyzdoben daleko větší počet českokrumlovských fasád než v současnosti, např. archivní fotografie¹⁷⁾ před rokem 1887 zachycuje ve východní frontě českokrumlovského náměstí s výše popsaným klasicistním členěním čtyři objekty vedle sebe. Díky pozdějším přestavbám, ale i díky „památkovým“ úpravám na starší „cennější“ fáze průčelí se počet takto vyzdobených domů zredukoval na současných sedm. V minulých letech byly prováděny sondážní práce na dalších čtyřech fasádách ze zbývajících sedmi, a to na objektech Soukenická 40,¹⁸⁾ Kájovská 68,¹⁹⁾ Linecká 41,²⁰⁾ Plešivec 271.²¹⁾ Je zajímavé, že i u těchto fasád se jednalo o nejstarší zjištěný šedo-bílý barevný rozvrh (na průčelí objektu Linecká čp. 41 ne zcela prokazatelně). Plasticita těchto průčelí na rozdíl od objektu Dlouhá čp. 32 byla ještě zvýšena probarvenou omítkou základní plochy.

Druhá polovina 19. a počátek 20. století (obr. 17)

Výtvarné řešení: Od poloviny 19. století už byly zřejmě fasády opatřovány pouze monochromními nátěry, zjištěn okrový, šedý, hnědý. Pouze u posledního zeleného nátěru bylo zachyceno okrové rámování nároží, okrový nátěr korunní římsy a hrotitého portálu.

Obr. 17: Český Krumlov, dům čp. 32, návrh rekonstrukce barevného členění z počátku 20. stol., základní plocha - zelená, dílčí iluzivní plastické prvky - okrové.

Tímto posledním zjištěným stavem se řídila nedávno provedená úprava, při níž byla na většině průčelí (s výjimkou zmíněné jižní strany s restaurovaným sgrafitem) obnovena či spíše rekonstruována pozdně barokní výzdoba u otvorů a povrch natřen nepříliš vhodným silikátovým nátěrem v zeleném odstínu. Analyticky odhaleny zůstaly pouze dvě nevelké restaurované části pozdně středověké výzdoby.

POZNÁMKY

- 1) J. Škabrada, Dům jako sestava trojdílných bytů (K možnostem typologického uspořádání středověkého domu), Průzkumy památek I/1998, s. 33 - 42, kde je uvedena stručná charakteristika domu a půdorysy tří podlaží.
- 2) J. Muk, L. Lancinger, Český Krumlov čp. 32 - stavebně historický průzkum, SÚRPMO Praha 1970, J. Muk, Český Krumlov čp. 32 - stavebně historické posouzení uličních průčelí (b. d., strojopis zřejmě z 80. let).
- 3) Arteco B. M., Horní čp. 157, Český Krumlov, Hloubkový stavebně historický průzkum fasád, Český Krumlov 1998, strojopis.
- 4) Arteco B. M., Dlouhá čp. 97, 98, Hloubkový stavebně historický průzkum fasád, strojopis, Český Krumlov 1994.
- 5) Arteco B. M., Masná čp. 128, Hloubkový stavebně historický průzkum boční fasády, strojopis, Český Krumlov 1999.
- 6) Arteco B. M., Široká čp. 79 - 80, 82 - 84, Hloubkový stavebně historický průzkum, strojopis, Český Krumlov 1999.
- 7) Arteco B. M., Latrán čp. 2, Hloubkový stavebně historický průzkum fasád, strojopis, Český Krumlov 1992.
- 8) Arteco B. M., Náměstí Svornosti čp. 3, Hloubkový stavebně historický průzkum boční fasády, strojopis, Český Krumlov 1994.
- 9) J. Muk, P. Hošek, Omítky historických staveb, Praha 1990, s. 38.
- 10) Arteco B. M., Kostel sv. Floriána Kaplice, Hloubkový stavebně histo-

- rický průzkum fasád, Český Krumlov 1995, strojopis.
 11) Viz. pozn. 9, s. 38.
 12) Odkryv J. Škabrada během průzkumových prací v r. 1997.
 13) Arteco B. M., Radniční čp. 26 v Českém Krumlově, Hloubkový stavebně historický průzkum fasády, Český Krumlov 1998, strojopis.
 14) Arteco B. M., Horní čp. 157, Hloubkový stavebně historický průzkum fasád, Český Krumlov 1998, strojopis.
 15) Viz. pozn. 2.
 16) Dvořák a druzi, Český Krumlov, jeho život a umělecký růst, Praha 1948, s. 169.
 17) Die Stadt Krumm au an der Moldau im Böhmerwald, Verlag Hoam Waldkirchen, 1992, s. 215.
 18) Arteco B. M., Soukenická čp. 40, Český Krumlov, Hloubkový stavebně historický průzkum, Český Krumlov 1994, strojopis.
 19) Arteco B. M., Kájovská čp. 68, Český Krumlov, Hloubkový stavebně historický průzkum, Český Krumlov 1992, strojopis.
 20) Arteco B. M., Linecká čp. 41, Český Krumlov, Hloubkový stavebně historický průzkum, Český Krumlov 1993, strojopis.
 21) Arteco B. M., Plešivec čp. 271, Český Krumlov, Hloubkový stavebně historický průzkum, Český Krumlov 1996, strojopis.

ENTWICKLUNG DER OBERFLÄCHENBEHANDLUNG AM HAUS KONSKR.-NR. 32 IN ČESKÝ KRUMLOV

Das bedeutende und unter übrigen Häusern außerordentlich ausgedehnte Gebäude in der Stadt Český Krumlov (Krumau) war durch einen großen spätgotischen Umbau, dem noch weitere Renaissance- und Barockumgestaltungen folgten, in jetziger Gestalt vereinigt worden. Außer der infolge des Fassadenoberflächenschichtenzerfalls deutlichen Spuren genannter Bauphasen dominierte bis zur letzten unlängst geschehenen Hausreparatur an Stirnwänden des Hauses überwiegend die ausdrucksvolle spätbarocke, bzw. klassizistische Phase mit fenster-rahmenden Girlanden aus Glöckchen- und Blumenmotiven mit eingelegten speziell gebrannten Tondetaillen. Im Zusammenhang mit der präzisierenden baugeschichtlichen Analyse von J. Škabrada, die auf ältere Erkenntnisse von J. Muk und L. Lancinger hatte anknüpfen sollen, sondierte man Oberflächen im Inneren sowohl als auch am Äußeren des Gebäudes. Diese Forschungsergebnisse brachten interessante, teilweise sogar überraschende Funde (namentlich Reste der Oberflächen aus den den großen spätgotischen Umbau vorgehenden Bauphasen) hervor und ermöglichten folgende Gesamtvorstellung von der Hausentwicklung zu formulieren.

Bei Sondierungen der Innentünch- und Außenputzschichten stellte man keine bedeutendere Funde fest. Man kann voraussetzen, daß während der Nachkriegsadaptierungen zur Touristenherberge kompakte Putzschichten ungerührt blieben (großes Ausmaß erhaltener mittelalterlicher und späterer Putzreste), aber die Tünchen nahezu restlos entfernt wurden. Nur in einem Raum präsentierten die Restauratoren einen kleinen Abschnitt Rokokowandmalerei und Teile von zwei gemalten Renaissancewappen.

Die Forschungsarbeiten und Restaurierung der früher entdeckten und ergänzten Sgraffitti an der exponierten und mehr bekannten Südfassade (Abb. 1) führte ein Restaurator aus und sie stellen nicht Gegenstand des vorliegenden Artikels dar. Folgende Information behandelt die reichen Fundsituationen an den äußeren West- und Nordseite, an den die letzte die alten Putzschichten verdeckende und schonende Putzrenewerungsarbeiten noch in der Zwischenkriegszeitperiode verliefen. Die Durchforschung wurde vom Baugerüst vor dem Anfang der Erneuerungsarbeiten unternommen, die Funde wurden in die Fassadenaufnahme aus dem Jahr 1967 eingezeichnet.

Das Gebäude wurde 1998 mit einem für diesen Typ des Baudenkmalns nicht zu gut geeigneten monochromen grünen Silikatanstrich versehen. Bis auf zwei Ausnahmen wurden alle teilweise restaurierte Partien der spätmittelalterlichen dekorativen Ausmalung damit überstrichen.

ABBILDUNGEN

- Abb. 1: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Ausschnitt der Nordfassade (Meßdokumentation SÚRPMO 1967, Fundezeichnung des Autors, 1997).
 Abb. 2: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Südfassade 1996 vor der Renovierung.
 Abb. 3: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Nordfassade 1997 vor der Renovierung.

Abb. 4: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Rekonstruktionsentwurf für die mittelalterliche Farbengliederung, Grundfläche – weiß, dekorative Gliederung – rot, schwarz.

Abb. 5: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Nordfassade, gefundene mittelalterliche, mit schwarzer Linie umgerissene Fensterumrahmung.

Abb. 6: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Westfassade, mittelalterliche Eckarmatur mit weißen Linien umgerissen, teilweise unter der kleinen Eckbastei erhalten.

Abb. 7: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Nordfassade, Attika, Rhombenfries nach dem Eingriff der Restauratoren.

Abb. 8: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Nordwestecke, spätmittelalterliche gemalte Ecke nach dem Eingriff der Restauratoren.

Abb. 9: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Nordwestecke, spätmittelalterlicher Illusivpfeiler mit einem unbekannten Wappen nach dem Eingriff der Restauratoren, darüber restaurierter Abschnitt des gemalten Frieses unter der Attika.

Abb. 10: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Nordfassade, spätmittelalterliche Umrahmung einer Fensteröffnung mit einer roten Linie im 2. Stock, später mit roter Umrahmung in der Renaissancefarbigkeit überdeckt.

Abb. 11: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Westfassade, entdecktes spätmittelalterliches Kreuzchen mit umrissener roter Linie über einem Fenster des 1. Stockwerks.

Abb. 12: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Rekonstruktionsentwurf für die Spätrenaissancefarbengliederung, Grundfläche – weiß, plastische Illusivglieder – rot.

Abb. 13: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Rekonstruktionsentwurf für die barocke Farbengliederung, Grundfläche – violett, plastische Illusivglieder – weiß.

Abb. 14: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Nordfassade, ein Glöckchen aus gebranntem Ton als Teil einstigen Blumenfestons vom klassizistischen Fassadenschmuck.

Abb. 15: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Rekonstruktionsentwurf für die klassizistische Farbengliederung, Grundfläche – grau, Illusivglieder – weiß.

Abb. 16: Český Krumlov, Haus in Plešivec, Konkr.-Nr. 271, dem Haus Dlouhá ul. 32 (Lange G.) analogischer klassizistischer Fassadenschmuck nach der Präsentation der grau-weißen Farbigkeit.

(Alle Aufnahmen des Autors)

Abb. 17: Český Krumlov, Haus Konkr.-Nr. 32, Rekonstruktionsentwurf für die Farbengliederung vom Anfang des 20. Jh., Grundfläche – grün, plastische illusive Teilglieder – Ocker.

(Übersetzung J. Noll)

DVA VÝJIMEČNÉ VAZNICOVÉ KROVY Z OBDOBÍ POZDNÍHO STŘEDOVĚKU V ČESKÉM KRUMLOVĚ

JIRÍ ŠKABRADA

Ve starší části pozoruhodné a početné kolekce česko-krumlovských historických krovů se podařilo v poslední době zaregistrovat dva případy konstrukcí, které jsou z více důvodů zajímavé. Vymykají se tehdejší zvyklostem především tím, že aplikují vaznicový systém zhruba uprostřed více než šestisetletého období, po které u nás panovaly krovvy hambalkové.

První z nich náleží do skupiny zaatikových pultových krovů, o nichž je zatím k dispozici jen málo konkrétních in-